

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 33/99

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 1999 predbežne prerokoval podnet [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného JUDr. Jozefou Dudovičovou, komerčnou právničkou, Púpavová 65, Bratislava, na začatie konania vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa č. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na verejné prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp.zn. 38 K 10/96 a takto

r o z h o d o l :

Podnet [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

[REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) podaním doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. augusta 1998 označeným ako „Návrh na začatie konania vo veci porušenia práv hlavy druhej Ústavy Slovenskej republiky v zmysle čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 18 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z.“ namiereným proti odporcovi Krajskému súdu v Bratislave,

Záhradnícka ul.č. 10 (ďalej aj „odporca“), namietal jeho postup v konkurznej veci vedenej pod sp.zn. 38 K 10/96.

Navrhovateľ bol nespokojný s tým, že mu odporca nepriznal postavenie účastníka konania na strane navrhovateľa, v dôsledku čoho mu nebolo doručené uznesenie o zastavení konkurzného konania, čím mu bola vzatá možnosť ďalej konať. Podľa jeho názoru uvedená skutočnosť mala vplyv na jeho postavenie z hľadiska účtovníctva a následne plnenia jeho daňových povinností, čo mu v konečnom dôsledku neumožnilo odpísať nevyhozené pohľadávky do nákladov.

Navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal nasledovný nález: „Nepriзнaním aktívnej legitímácie Navrhovateľa, zasiahnutím do práv orgánov v Dohodovacom konaní, vydaním uznesenia o zastavení Konkurzného konania bez procesnej príslušnosti a následným nedoručením uznesenia o zastavení konania 38K10/96 Navrhovateľovi i ďalším účastníkom Dohodovacieho konania ako aj oprávneným orgánom v konaní podľa zákona č. 122/1993 Z.z. porušil Mestský (dnes Krajský) súd v Bratislave v náväznosti na čl. 1 Ústavy SR: čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR ako aj práva Navrhovateľa zo zákonov SR mu vyplývajúce“.

Podanie nespĺňalo zákonné požiadavky stanovené v § 20 a v spojení s § 31a aj v § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z.z. Navrhovateľ bol preto listom z 21. augusta 1998 vyzvaný na odstránenie jeho nedostatkov.

Doplňujúcim podaním doručeným ústavnému súdu 15. októbra 1998 navrhovateľ zmenil petit: „Konanie odporcu je zásahom do práva navrhovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR, ako aj zásahom do jeho práva podľa čl. 48 Ústavy SR v náväznosti na čl. 1 Ústavy SR“. Súčasne predložil ďalšie listiny ako dôkazný materiál, najmä sťažnosti v zmysle zákona SNR č. 80/1992 Zb. na postup odporcu, ako aj odvolanie (včítane jeho aktualizácie v náväznosti na nález ústavného súdu vo veci PL. ÚS 11/96, ktorým bol vyslovený nesúlاد čl. II. zákona č. 292/1996 Z.z. s čl. 1 Ústavy SR) proti nedoručenému mu uzneseniu odporcu o zastavení konkurzného konania.

Predmetom konania, ktorého neústavnosť navrhovateľ napadol svojím podaním, je návrh veriteľa HBD Slovakia, spol. s r.o., 900 67 Láb, proti dlžníkovi, Slovenské telekomunikácie, š.p., Bratislava, na začatie konania podľa zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov dohodovacím konaním, ktorý bol príslušnému súdu doručený 16. januára 1996. V bode 2. návrhu – Závázky dlžníka voči iným veriteľom - bol uvedený pod poradovým číslom 2 aj navrhovateľ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] so splatnou pohľadávkou za neuhradenú faktúru v sume 276.000,- Sk (pohľadávka z titulu neuhradenej faktúry za výrobu telefónnych zoznamov a ich reklamu).

Konanie bolo zastavené uznesením Mestského súdu (teraz Krajského súdu) v Bratislave sp.zn. 38 K 10/96 24. októbra 1996 v zmysle čl. II. zákona č. 292/1996 Z.z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, podľa ktorého súd začaté konkurzné konanie voči dlžníkom uvedeným v § 67 ods. 3 zastaví, ak do nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodol o vyhlásení konkurzu. (Účinnosť zákona nastala 16. októbra 1996).

Dlžník v spore – Slovenské telekomunikácie, š.p., Bratislava - patril medzi organizácie, na ktoré sa vzťahovalo ustanovenie § 67 ods. 3 citovaného zákona.

II.

Ústavný súd podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv. Z konania o podnetoch nie je možné vylúčiť ani postup všeobecných súdov Slovenskej republiky pri rozhodovaní, pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby ako účastníka súdneho konania (čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky) a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode neposkytuje právnu ochranu iný orgán Slovenskej republiky. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma, či obsahuje zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z., a taktiež skúma, či neexistujú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Medzi podmienky,

splnenie ktorých ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní každého podnetu, patria aj tie, či podnet podala oprávnená osoba a či nie je zjavne neopodstatnený. Ako ústavný súd už viackrát rozhodol v prípadoch podnetov fyzických alebo právnických osôb: „Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu“ (I. ÚS 53/96, I. ÚS 62/96, I. ÚS 75/96, I. ÚS 20/97).

Ústavný súd preto preskúmal opodstatnenosť predloženého podnetu v naznačenom smere, t.j. existenciu príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu v predmetnej veci so základnými právami, porušenie ktorých navrhovateľ namietal, t.j. so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom verejného prerokovania veci bez zbytočných priet'ahov, v jeho prítomnosti a možnosti vyjadrenia sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa právneho názoru ústavného súdu vyslovenom vo veci sp.zn. I. ÚS 24/97: „každý sa môže podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky domáhať zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom podrobnosti súdnej ochrany ustanoví zákon. Nevyhnutným predpokladom poskytnutia súdnej ochrany je však taký prejav fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha jej poskytnutia, napríklad vo forme návrhu na začatie konania, žaloby a pod. K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky preto dochádza v prípade, keď sa „každý“ (a zákonom stanoveným postupom) domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ale súdna ochrana tomuto právu napriek tomu poskytnutá nebola. Súdna ochrana v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy predpokladá predošlé uplatnenie zákonom stanoveného postupu, ktorým sa oprávnená osoba domáha svojho práva (jeho ochrany) na súde“.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať.

Z podania navrhovateľa a z predloženého písomného dôkazového materiálu vyplýva, že predmetom sporu medzi ním a Slovenskými telekomunikáciami, š.p.,

Bratislava bolo omeškanie so splnením peňažného záväzku, konkrétne faktúry na sumu 276.000,- Sk splatnej 20. októbra 1995.

Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) v znení neskorších predpisov „právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom“, podľa ods. 2 „premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú“.

Podľa ustanovenia § 391 ods. 1 citovaného zákona „pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné“.

Podľa ustanovenia § 392 ods. 1 citovaného zákona „pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti)“ ...

Podľa ustanovenia § 397 citovaného zákona „ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky“.

Návrh na začatie dohodovacieho konania (podaný iným subjektom ako navrhovateľom) podľa zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov bol doručený na príslušný súd 16. januára 1996. Splatnosť faktúry za výrobu a reklamu telefónnych zoznamov nastala 20. októbra 1995. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že navrhovateľ neuplatnil svoju pohľadávku na príslušnom súde ani postupom vyplývajúcim z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Navrhovateľ môže uplatniť svoj nárok na splnenie peňažného záväzku dlžníkom podaním návrhu na začatie konania na súde, lebo jeho právo nie je ešte premlčané. Taktiež môže (dlžník po nadobudnutí účinnosti zákona č. 12/1998 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, t.j. dňom 1. februára 1998 nepatrí medzi právnické osoby, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia citovaného zákona) uplatniť svoj nárok aj návrhom na vyhlásenie konkurzu.

Z uvedeného dôvodu preto neobstojí tvrdenie navrhovateľa, že konaním súdu mu bolo znemožnené uplatnenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Navrhovateľovi

nebola súdna ochrana odopretá ani mu nebolo bránené domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde.

„Podnet fyzickej osoby, ktorým sa namieta porušenie jej práv, musí obsahovať skutočnosti, z ktorých sa dá vyvodiť záver o priamej spojitosti tvrdeného porušenia s ústavnosťou, a okrem toho z podnetu musí byť zjavné, že už niet orgánu právnej ochrany, ktorý by mohol podnecovateľovi poskytnúť ochranu tvrdeného porušenia práva“ (uznesenie ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 23/94).

Pri predbežnom prerokovaní podnetu ústavný súd zisťoval, či existuje príčinná súvislosť medzi postupom súdu a porušením základných práv, ktoré navrhovateľ namietal, a došiel k záveru, že takáto príčinná súvislosť neexistuje.

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na právny názor ústavného súdu uvedený v rozhodnutí I. ÚS 37/96: „Podľa čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon. Ak osoba nesplní ustanovené podmienky zákonného postupu pri uplatňovaní práv, nemôže sa dovolávať toho, že boli porušené jej základné práva a slobody, ak jej súd nevyhovел, za predpokladu, že súd sám neporušil ustanovenia čl. 47 až 50 Ústavy Slovenskej republiky“.

Domáhanie sa práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je vzhľadom na nedodržanie zákonom ustanoveného postupu na uplatnenie svojho práva na nezávislom a nestrannom súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1, 4 ústavy právne irelevantné.

V predmetnej veci je potrebné ešte uviesť: „Sústavu všeobecných súdov Slovenskej republiky tvoria nezávislé súdne orgány, ktorých úlohou je ochrana zákonnosti. Do konania pred nimi pri ochrane zákonnosti Ústavný súd Slovenskej republiky nemôže zasahovať, ak nie sú namietané a zistené okolnosti preukazujúce porušenie ústavnosti. Porušenie zákonnosti všeobecnými súdmi nezakladá právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky“ (uznesenie ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 110/95).

Posudzovanie nepriznania postavenia účastníka konania navrhovateľovi v napadnutom konkurznom (dohodovacom) konaní, teda posudzovanie zákonnosti postupu všeobecného súdu, nielenže nie je ústavný súd oprávnený preskúmať, ale

nie je to dôvodné už aj preto, že postupom všeobecného súdu nebolo navrhovateľovi odňaté (ani obmedzené) základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý mal a má stále možnosť právnymi predpismi stanoveným postupom domáhať sa svojich práv na súde.

Nakoľko navrhovateľ nepreukázal skutočnosti, ktoré by potvrdili priamu príčinnú súvislosť medzi postupom všeobecného súdu a základnými právami, porušenie ktorých namietal, ústavný súd jeho podnet podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. ako zjavne neopodstatnený odmietol, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 1999

JUDr. Tibor Šafárik
predseda senátu

